

God begyndelse til den perfekte majsmark

Når jordtemperaturen har passeret otte grader, skal majs i jorden.

Af Torben Worsøe

Faglig research: Landskonsulent Martin Mikkelsen, VFL

Konventionel majs skal puttes i jorden i april, så snart der er udsigt til en uges godt vejr, og jordtemperaturen som døgn-gennemsnit har passeret otte grader. For konventionel majs betyder det, at al majs i hele landet som regel skal være sået inden udgangen af april.

Men inden majsfrøene puttes i jorden, er der en masse, der skal være styr på.

Det første er såbedet. Kravet er et jævnt og tilpas fast såbed. Der må ikke kunne danne sig dybe såspor ved såningen. De samler vand, hvis det regner meget, og det svækker frø og spirer. Løs jord gør det også vanskeligt at styre sådybden, og så bliver det sværere at bekæmpe ukrudt.

Pløje eller ikke pløje

Om man skal pløje eller ej, afhænger i nogen grad af jordtypen.

På jordtype JB 4 og jordtyper med et større indhold af ler skal man altid pløje. Pløjning mindsker også risikoen for bladsvampe, for angreb af Fusarium i vækstperioden og hæmmer udviklingen af græs- og rod ukrudt. Ulempen er, at man øger risikoen for sandflugt.

Så sorterne hver for sig

Både til helsæd, kolbemajs og kernemajs er det en god idé at vælge to eller tre majssorter. Det stabiliserer udbyttet og

Gylle i juni

Gyllen kan nedfældes mellem rækkerne, når majs har fem til seks blade. Det har flere fordele.

På lerjord ødelægges jordstrukturen ikke i det tidlige forår.

På sandjord begrænses risikoen for udvaskning af kvælstof.

Gylle tilføres, når der er mest brug for næring.

Der er mulighed for at udbringe gylle på andre afgrøder end græs i vækstperioden.

kvaliteten.

Desuden begrænses skaden, hvis man får et parti frø med lav spireevne. Så sorterne i hver sin del af marken eller i hver sin mark. Blander man sorterne, er det vanskeligt at finde de enkelte sorter, hvis der skulle opstå problemer med fremspiringen af en sort. Blander man sorterne i den enkelte mark, er der også risiko for reduceret udbytte og dårligere kvalitet. Ved kolbemajs og kernemajs skal sorterne sås hver for sig for at sikre en ensartet modning. Gem de blå mærkesedler fra sækkesne og hold styr på, hvor sorterne er sået.

Sådybde

Majs skal sås i fire til fem centimeters dybde, målt fra jordoverfladen under trykrullen til underkanten af frøet.

Små frø skal sås i mindste dybde. Er såbedet tørt eller knoldet, øges sådybden, så frøet får kontakt med fugtig jord. Selve såningen skal udføres med stor omhyggelighed og

korrekt indstilling af såmaskinen. Uens såning har i forsøg kostet 1.200 FE pr. hektar.

Startgødning

Placer gødningen i 10 centimeters dybde, fem centimeter under og fem centimeter ved siden af frøet. Sidste år så vi stor effekt af korrekt placering af startgødningen.

Ved lavere fosfortal end seks bør der altid placeres fosfor ved såning. Er der ikke kløvergræs eller lucerne som forfrugt, bør kvælstofgødskningen tilrettelægges, så der altid placeres mindst 20 til 30 kg N pr. hektar. Er der ikke tilført større mængder husdyrgødning i årene forud, bør der placeres 10 til 15 kg svovl pr. hektar.

Undgå at så i hjulspor

Benyt en hjulmontering, så der ikke køres i såsporet. En god løsning er montering af smalle tvillinghjul med brede mellemringe. En mulighed er montering af kraftige sporløsere. Kørsel i såsporene gør det vanskeligt at holde sådybden og få startgødningen placeret i 10 cm dybde.

Gylle

På konventionelle bedrifter er der ingen effekt af placeret gylle til majs, og placeret gylle kan ikke erstatte fosfor i startgødningen. Derfor skal der placeres fosfor i en NP-gødning, hvor der er behov for placeret fosfor. Der er heller intet merudbytte for at anvende forsuret gylle til majs.

På jordtyper med lavere kvælstofindhold - for eksem-

Etablering med pløjning

Nedfæld gylle i 10 cm dybde.

Efter et par dage med godt vejr bringes eventuelt fast husdyrgødning ud, og der pløjes.

På lettere jord pakkes med en furepakker eller en tromle.

På let jord kan der fint sås lige efter en jordpakker, hvis jorden er tilpas fast. Betontromlet jord eller tungere jord harves let op i seks til otte cm dybde lige før såning. Er der nedfældet gylle, harves der, så gyllestrengen ikke berøres. Sås med kombinations-såsat direkte i pløjet jord, skal såning ske senest en dag efter pløjning, så jorden ikke tørrer ud.

Harv to til tre gange hvis jorden er pløjet i efteråret, stigende ned til 12 til 15 cm dybde.

På efterårspløjet jord nedfældes gyllen. Jorden skal være så tør, at der ikke laves køreskader.

Uden pløjning

Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 liter Roundup pr. hektar. Behandlingen med Roundup kan også udføres efter såning, men inden majs spirer.

På JB 1, 2 og 3 harves en til to gange i 10 til 12 cm dybde. På sværere jord end JB 3 harves to til tre gange, hvor harvedybden stiger trinvis til 15 til 18 cm dybde. Der kan harves et døgn efter sprøjtning med Roundup.

pel ved økologisk dyrkning - kan der være en positiv kvælstofeffekt af placeret gylle til majs. I praksis kan den enten gennemføres samtidig med såning eller ved først at nedfælde gyllen med GPS og derefter så majs med GPS. Såsporet skal

ligge højest 5 til 10 cm fra gyllesporet og 5 til højest 10 cm under frøene. Undgå at lægge såsporet oven på gyllesporet for at begrænse risikoen for svidninger af rødderne.

Vandingsspor betaler sig

Majs betaler godt for vanding. På let sandjord med mulighed for vanding bør der altid udlægges vandingsspor.

Anlægges vandingssporene fra start, vil udbyttetabet kun udgøre en til halvanden procent, fordi naborækkerne i høj grad vil kompensere for tabet i udbytte i sporene. Der, hvor vandingsmaskinen skal køre, skal man undlade såning i to til tre rækker.

Anbefalede plantetal								
	Middelgode til gode forhold				Køligere eller tørre forhold			
	Planter pr. m2	frø pr. ha	frøafstand, cm		Planter pr. m2	frø pr. ha	frøafstand cm	
Rækkeafstand cm			50	75			50	75
Majshelsæd til foder								
Tidlige sorter	10	110.000	18	12	9	100.000	20	13,3
Middeltidlige sorter	10	110.000	18	12	9	100.000	20	13,3
Sildige sorter	9	100.000	20	13,3	8	90.000	22,5	15
Kolbemajs og kernemajs								
Tidlige sorter	9	100.000		13,3	8	90.000		15

